

METODICKÉ MINIMUM PRO VÝUKU ČEŠTINY JAKO DRUHÉHO JAZYKA NA SŠ

Máte na škole žáka s OMJ a přemýšlíte, jak co nejefektivněji podpořit jeho jazykový rozvoj? Potřebujete poradit, jak co nejlépe připravit obsah kurzu ČDJ?

- Tématu se více věnujeme také na semináři [Čeština jako druhý jazyk na SŠ](#), ale mezi řádky je přítomno i na [dalších seminářích z kompletní nabídky](#).
- Tématu se také podrobně věnujeme na portálu [Inkluzivní škola](#).
- Rádi Vám i kolegům poskytneme e-mailovou, telefonickou metodickou podporu. Pro konzultaci konkrétní situace [kontaktujte odbornou pracovníci ČDJ na SŠ](#).
- META, o. p. s. právě vydala [souhrnnou metodiku týkající se podpory žáků s OMJ na SŠ](#).

Pro realizaci intenzivních jazykových kurzů doporučujeme využít [výzvy MŠMT: šablony na podporu jazykových kurzů pro děti cizince migrující z Ukrajiny](#).

Užitečné materiály a odkazy

Materiálů je v současné době celá řada a je tedy výzvou se v nich neutopit. Zkusme nejdřív využít vše, co nabízejí učebnice, které mají často zpracované doprovodné materiály i celé metodiky.

- Učebnice [Levou zadní](#) například obsahuje metodiku i s podklady pro aktivity do třídy, ale také online aplikaci, se kterou mohou žáci pracovat samostatně.
- Učebnice [z dílny nakladatelství Akropolis](#) zase poskytují manuály pro jednotlivé lekce, online cvičení a poslechy ve formě krátkých českých zpráv.
- Pokud specifickým potřebám našich středoškoláků nevyhovují běžné učebnice, můžeme jim náplň lekcí vytvořit přímo na míru. Jako inspirace poslouží [syllaby pro kurzy ČDJ na SŠ](#).

Hlavní zásady

- **Zjištění jazykové úrovně.** Kvalitní výuka jde vždy odněkud někam a v případě ČDJ tomu není jinak. Ono „někam“ jsou postupné cíle, které vyžaduje středoškolské vzdělání: žák musí projít všemi ročníky a následně odmaturovat. Neméně důležité je však také ono „odněkud“. Na počátku spolupráce bychom tedy vždy měli zjišťovat aktuální stav jejich jazykových dovedností. Více informací včetně dostupných nástrojů najdete v [informačním letáku](#) zaměřeném právě na toto téma.
- **Propojování gramatiky a témat.** Aby učivo dávalo žákům smysl a našli si v něm své cesty k jeho osvojení, je klíčové propojovat gramatiku a pravopis s tématy z běžného života. Budeme-li probírat např. trpný rod, zkusme se nejdřív sami zamyslet, ve kterých oblastech našeho života a typech textů se přirozeně vyskytuje. Třeba v novinových zprávách? Výborně, můžeme tedy propojit trpný rod s tématem média. Žáci si gramatické učivo osvojí v konkrétním kontextu, což zásadně napomáhá jeho zapamatování. Na tomto principu je postavena většina učebnic češtiny pro cizince, tak se neváhejte inspirovat [některou z nich](#).
- **Přesah do praktického/školního života.** S předchozím bodem úzce souvisí i to, jak učivo vybíráme. Výrazným majákem by nám v tom případě měla být dvě kritéria: Bude to žák potřebovat v běžném životě? A bude to žák potřebovat, aby dosáhl školního úspěchu? Odpovíme-li si na obě otázky ANO, učivo bez váhání zařazujeme. Pokud je odpověď dvojnásobné NE, můžeme dané učivo (alespoň pro tuto chvíli) vypustit. Odpovídáme-li ANO i NE (v libovolném pořadí), je určitě namístě žákům vysvětlit, proč jsme tuto látku zařadili a kdy konkrétně se jim bude hodit. Posílíme tím jejich motivaci.
- **Vytvoření vlídné atmosféry.** Užijeme si výsadu toho, že díky jazykové výuce poznáváme naše žáky lépe než kdo jiný. To nám zároveň umožňuje citlivě korigovat náplň lekcí tak, aby odpovídala aktuálnímu stavu nálady a energie většiny třídy. Jsou dny, kdy splníme plán bezzbytku, a jsou dny, kdy žáci víc ocení možnost být spolu než zopakovat všechny koncovky ženského rodu ve 4. pádě jednotného čísla...